

MOTORFORDONSFÖRSÄKRING TRYGGAMIL

MOTORFORDONSFÖRSÄKRING TRYGGAMIL

INNEHÅLL

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET

---

1. Hur du kan kombinera din försäkring	5
2. Klassificering av motorfordon	6
3. Vem försäkringen gäller för	6
4. Var försäkringen gäller	6

B. ALLMÄNNA VILLKOR

---

1. Trafikförsäkring	7
2. Gemensamma bestämmelser	13
3. Brandförsäkring	15
4. Glasrutförsäkring	16
5. Stöldförsäkring	17
6. Maskin- och elektronikförsäkring	20
7. Drulleförsäkring	22
8. Krisförsäkring	24
9. Räddningsförsäkring	24
10. Rättsskyddsförsäkring	27
11. Självriskförmån	33
12. Vagnskadeförsäkring	34

C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

---

1. Hyrbilsförsäkring	36
2. Självriskreduceringsförsäkring	39
3. KörVidare-försäkring	41
4. RehabTrafik	42

D. SÄRSKILDA VILLKOR

---

1. Avställning	47
2. Särskilt stöldskydd – larm	48
3. Särskilt stöldskydd – elektroniskt stöldskydd	48
4. Särskilt stöldskydd – spårändarutrustning	48

E. ERSÄTTNING OCH VÄRDERING

---

1. Ersättnings- och värderingsregler	49
--------------------------------------	----

F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING

---

1. Hur din premie bestäms	59
---------------------------	----

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

---

1. Försäkringsregler	56
2. Avtalet	56
3. Premie	58
4. Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar	60
5. Reglering av skada	64
6. Preskription av rätt till ersättning	66
7. Regler i särskilda fall	66

H. OM DU INTE TYCKER SOM VI

---

1. Vad du gör om du inte tycker som vi	70
--	----

I. INFORMATION OM PERSONUPPGIFTLAGEN

---

1. Information om personuppgiftslagen	72
---------------------------------------	----

J. ORDLISTA

---

1. Försäkringsordlista	73
------------------------	----

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET

A.1 Hur du kan kombinera din försäkring

Tabellen nedan visar vilka moment som ingår i försäkringen för respektive fordon. Innehållet i ditt försäkringsskydd varierar beroende på om du har valt trafik-, halv- eller helförsäkring.

	Personbil	Lätt lastbil
Trafik	×	×
Brand	×	×
Glasrutor	×	×
Stöld	×	×
Kris	×	×
Maskin- och elektronikskada*	×	×
Drulle	×	
Räddning	×	×
Rättsskydd	×	×
Självriskförmån**	×	×
Vagnskada	×	×

*) Begränsning finns beträffande fordonets ålder och mätarställning. **) Ingår bara under den tid bilen har vagnskadegaranti.

Halvförsäkring, består av trafik-, brand-, glasrute-, stöld-, kris-, maskinskade-, drulle-, räddning och rättsskydd-, och självriskförmånsförsäkring. *Helförsäkring* innehåller dessutom vagnskadeförsäkring.

Valfria tilläggförsäkringar

Här visas vilka tilläggförsäkringar det finns för de olika fordonen

	Hyrbilsförsäkring	Självriskreducering	KörVidare-försäkring	RehabTrafik
Personbil	×	×	×	×
Lätt lastbil	×	×	×	×

A.2 Klassificering av motorfordon

Försäkringsvillkoren gäller för de fordonsklasser som anges nedan.

Fordonsklass	Fordon
01	Personbil som inte används i yrkestrafik och inte hyrs ut yrkesmässigt för kortare tid än 1 år.
50	Lätt lastbil som har en totalvikt av högst 3 500 kg och inte hyrs ut yrkesmässigt för kortare tid än 1 år.

A.3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare till objektet. Med ägare avser Trygg-Hansa den verkliga, civilrättslige ägaren.

Trafik-, kris-, räddnings- och RehabTrafikförsäkringen gäller även för passagerare i fordonet.

När vi i försäkringsvillkoret skriver du och dig menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

A.4 Var försäkringen gäller

Hela försäkringen gäller i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Den gäller också i de flesta länder i Europa och vissa länder runt Medelhavet som är anslutna till det så kallade gröna kortsystemet. I vissa av dessa länder krävs internationellt försäkringsbevis, grönt kort, vilket vi utfärdar på begäran. Försäkringen gäller också under transport mellan länder inom giltighetsområdet. Mer information får du i vår broschyr, När du bilar utomlands.

Om svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige tillfogas skada till följd av trafik med svenskregistrerat fordon gäller trafikförsäkringen enligt trafikskadelagen i hela världen, även i de länder som inte är anslutna till gröna kortsystemet.

B. ALLMÄNNA VILLKOR

B.I Trafikförsäkring

Syfte

Syftet med trafikförsäkringen är att säkerställa trafikskadelagens krav på att:

- alla personer som skadas i trafiken med motorfordon har rätt till ersättning, oberoende av vems felet är
- skada till följd av trafik som ditt motorfordon orsakar genom förarens vållande på annat motorfordon i trafik ska ersättas
- skada som ditt motorfordon orsakar på annans egendom (ej motorfordon i trafik) ska ersättas.

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Du måste ha den enligt lag, såvida inte ditt motorfordon är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Om du inte tecknat trafikförsäkring eller betalar premien kan du bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien. Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 Mkr.

På följande sidor återges i sammanfattning de viktigaste reglerna i trafikskadelagen.

När gäller inte trafikförsäkringen

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen. Lagen tillämpas inte på

- motordrivet fordon som är avsett att föras av gående
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
- motorredskap med en tjänstevikt av högst 2000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.

Vad som ersätts via din trafikförsäkring

Vid skada till följd av trafik med det försäkrade fordonet ersätts:

Det här	Men inte det här
<p>1. Personskada</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Person i fordonet. b) Person utanför fordonet. <p>2. Fordonsskada.</p> <p>Skada på annans fordon i trafik om det kan bevisas att ditt fordons förare vållat skadan.</p> <p>3. Skada på övrig egendom.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Egendom utanför fordonet om den tillhör annan än dig själv eller ditt fordons brukare/förare. b) I samband med personskada ersätts personliga tillhörigheter i form av kläder och andra föremål som bars vid skadetillfället. Ersättningen är högst 50% av prisbasbeloppet per person. 	<p>2. Fordonsskada.</p> <p>Skada på ditt eget fordon.</p> <p>3. Skada på övrig egendom.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Egendom utanför fordonet <ul style="list-style-type: none"> • Om den tillhör dig själv eller ditt fordons brukare/förare såvida inte skadan vållats genom olovligt brukande av ditt fordon • Som transporterats på/med ditt fordon. b) Egendom i fordonet <ul style="list-style-type: none"> • Med de undantag som anges i vänstra kolumnen. • Transporterat gods.

Ersättningens storlek

Full ersättning	Nedsatt ersättning
<p>Personskador</p> <p>Med de undantag som anges i högra kolumnen får den drabbade full ersättning, även om han eller hon själv har skuld i det som hänt.</p> <p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är utan skuld betalas full ersättning.</p> <p>Utvidgad ersättningsrätt</p> <p>I andra fall än de som anges i högra kolumnen betalas full ersättning upp till 25% av prisbasbeloppet även om den drabbade har skuld i det som hänt.</p> <p>För den del av skadan som överstiger 25% av basbeloppet jämkas ersättningen enligt trafikskadelagen.</p>	<p>Personskador</p> <p>I följande fall kan ersättningen sättas ned (jämkas)</p> <p>1. Om den som körde ditt fordon</p> <ul style="list-style-type: none"> • var straffbart påverkad av alkohol, eller annat berusningsmedel än alkohol i kombination med vårdslöshet. • medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt. <p>2. Om annan person</p> <ul style="list-style-type: none"> • medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt. <p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är medvällande, kan ersättningen sättas ned (jämkas).</p> <p>Den utvidgade ersättningsrätten gäller inte vid skada på:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) motordrivet fordon b) fordon som är kopplat till motordrivet fordon c) spårbundet fordon d) egendom som transporteras med fordon enligt a-c e) egendom som tillhör dig själv eller ditt fordons brukare eller förare f) egendom om dess ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Om du krävs på ersättning

- Du ska snarast anmäla kravet till oss.
- Du ska följa våra anvisningar.
- Du får inte själv åta dig att betala ersättning.
- Du ska genast underrätta oss om du blir instämnd till domstol.

- Om du utan vår tillåtelse
  - medger ersättningsskyldighet
  - godkänner ersättningsbelopp, eller
  - betalar ersättningär detta inte bindande för oss.
- Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

Hur Trygg-Hansa hanterar ersättningskraven

Om skadan kan ersättas av försäkringen gäller följande:

- Vi utreder om du är ersättningsskyldig.
- Vi förhandlar med den som kräver ersättning.
- Vi för din talan när du måste svara i rättegång angående trafikskadeersättning och betalar dina rättegångskostnader, så långt de är skäliga och sammanfaller med våra intressen i rättegången.
- Vi betalar den ersättning som du är skyldig att utge enligt trafikskadelagen.

Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring i Trygg-Hansa ska du medverka till utredning av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen samt lämna fullmakt till Trygg-Hansa att hos sjukhus och andra vårdinrättningar inhämta de handlingar och den utredning i övrigt som behövs för skaderegleringen.

Hur Trygg-Hansa ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

---

- Om du vid trafikolycka drabbas av personskada som ska ersättas av Trygg-Hansa svarar vi, enligt de villkor som anges nedan, för kostnader för juridiskt arbete som utförs av ombud som du utser. Med juridiskt arbete avses bedömning av och rådgivning till dig i ersättningsfrågor som sker för tillvaratagande av din rätt vid skaderegleringen hos Trygg-Hansa.

- Endast om trafikskadan enligt Trygg-Hansas bedömning är av mer allvarlig natur eller ersättningsfrågorna är mer komplicerade eller avser större värden lämnas ersättning för ett ombuds arbete. Innan det ombud du valt utför arbete som kan ersättas av oss ska ombudet i en arbetsplan redovisa sin bedömning av arten och omfattningen av ditt behov av biträde med juridiskt arbete. Med stöd av denna arbetsplan tar vi ställning till att ersätta ombudets arbete tills vidare eller under en begränsad tid med särskilt angivet antal timmar. Ombudet bör också redovisa om det föreligger några särskilda förhållanden som kan påverka vår bedömning. Trygg-Hansa lämnar skälig ersättning för upprättande av redovisning och därmed vidhängande åtgärder, dock högst fem timmar. I anslutning till att Trygg-Hansa lämnar åtagande för ombudskostnader ska parterna gemensamt upprätta en fördelning av arbetet enligt "Arbetsfördelning personskadeärenden- normalfall".
- Trygg-Hansa ersätter endast ombudskostnad för ombud.
- Då Trygg-Hansa beslutar om omfattningen och inriktningen av den utredning som behövs för regleringen av din personskada, och även genomför denna utredning med stöd av bland annat den fullmakt du utställt till oss, ersätter vi endast kostnaderna för ombudets juridiska arbete. Kostnader för annan utredning, till exempel läkarintyg och specialistutlåtanden, ersätter vi endast om vi beställt eller begärt dem eller om de i förväg godkänts av oss. Arbete som ombudet utför för att tillvarata din rätt till ersättning från andra ersättningsformer än trafikförsäkring, till exempel arbetsskadeförsäkring, ersätter vi inte.
- Trygg-Hansa ersätter kostnader för ombud endast om du medverkar till att skaderegleringsfrågor i vilka du och Trygg-Hansa gör olika bedömningar i första hand ska prövas av de nämnder som inrättats för prövning av frågor inom personskadereglering, nämligen Trafikskadenämnden (antingen prövningen är obligatorisk eller ej), Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor och Ombudskostnadsnämnden.
- Trygg-Hansa ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.
- Trygg-Hansa ersätter dina kostnader för ett ombuds juridiska arbete för att skaderegleringen i båda parterns intresse ska kunna genomföras utan dröjsmål, på nödvändigt underlag och med ett sakligt grundat och riktigt resultat. Vi kan därför komma att ompröva beslut om ersättning till ombudet om du utan skälig orsak vägrar medverka till en ändamålsenlig skadereglering genom att exempelvis motsätta dig prövning av ersättningsfrågor i Trafikskadenämnden eller frågor om ersättning till ombudet i Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor eller Ombudskostnadsnämnden eller om du utan sakliga skäl återkallar fullmakt som du lämnat för inhämtande av medicinsk eller ekonomisk utredning.

- Trygg-Hansa ersätter endast skäligen och nödvändiga kostnader för ombudets arbete enligt arbetsredogörelse och med belopp som motsvarar den timkostnadsnorm som regeringen fastställer i vissa mål. Av arbetsredogörelsen ska framgå vilka åtgärder ombudet utfört vid angivna tider samt tidsåtgången för varje åtgärd.
- Trygg-Hansa ersätter endast ombudskostnad för ombud som uppfyller de krav som gäller för ombud enligt villkoren för Rättsskyddsförsäkring. Se avsnitt A, Rättsskyddsförsäkring.

Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet.

Ingen självrisk	Särskild självrisk
<p>Självrisk tas inte ut i fallen i högra kolumnen om</p> <ul style="list-style-type: none"> • enbart ren eller hund skadats • skadan hände när fordonet var stulet eller tillgripet • skadan hände när polisman eller annan behörig besiktigade fordonet • du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon ensam är vållande. 	<p>I följande fall:</p> <ul style="list-style-type: none"> • När du och Trygg-Hansa avtalat det. Denna frivilliga trafiksjälvrisk ska alltid betalas vid skada som medför utbetalning. • När den som körde var under 24 år och fordonet var personbil eller lätt lastbil. <i>Ungdomssjälvrisk 1 000 kronor.</i> • När föraren kört utan gällande körkort i de fall körkort krävs. <i>Självrisk 10% av prisbasbeloppet.</i> <p>När det enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft är visat att föraren har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kört straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (såvida du inte kan bevisa att dessa omständigheter inte medverkat till att skadan inträffade), eller • orsakat skadan genom grov vårdslöshet eller uppsåt. <i>Självrisk 10% av prisbasbeloppet.</i>

Flera självrisker

Om mer än en trafiksjälvrisk gäller vid samma skada läggs självriskbeloppen ihop, men för fysisk person inte till mer än 10% av prisbasbeloppet.

Återkrav

Du är skyldig att betala självrisken när vi kräver det.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen, se avsnitt G, Försäkringsregler.

Vi kan överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring till Trafikförsäkringsföreningen.

B.2 Gemensamma bestämmelser

Nedanstående bestämmelser avser brand-, glasrute-, stöld-, kris-, maskinskade-, drulle-, räddnings-, självriskförmån- och vagnskadeförsäkring samt tilläggförsäkringarna Hyrbilsförsäkring, Självriskreducering RehabTrafik och KörVidare-försäkring.

Försäkrad egendom

Det här	Men inte det här
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fordonet. 2. Normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet. Dessutom gäller för ljud- och bildutrustning att den ska vara fast monterad och konstruerad för att endast användas i fordonet. För bilstereo med stöldkassett räcker att stöldkassetten är fast monterad. 3. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 2 ovan. 4. En extra uppsättning hjul till försäkrad personbil, eller lätt lastbil. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrustning som inte hör till fordonet eller kan anses normalt för det. Ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillhör till denna som kan användas utanför fordonet, exempelvis cd-skivor, kassettband och videokassetter. Mobiltelefon och bärbar ljud- och bildutrustning. 2. Avmonterad fordonsdel och utrustning som ersatts samt ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad. 3. Extra uppsättning hjul till annat fordon än det försäkrade.

Observera

I stöldförsäkringen begränsas eftermonterad ljud- och bildutrustning, till exempel cd-spelare, till högst 15 000 kronor.

För att få ersättning för hyrbil måste du teckna Hyrbilsförsäkring, se avsnitt C, Valfria tilläggsförsäkringar.

Försäkrat intresse

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Men den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Detta innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad som ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det.

Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har Trygg-Hansa rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp (1978:599) mellan näringsidkare med flera.

Om du hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

Vad försäkringen inte gäller för

- Skada som sker när fordonet används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde.
- Skada som inträffar under tävling med fordonet, träning för sådan tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former.
- Skada som inträffar på Nordslingan, Nürburgring, i Tyskland

Stöldförsäkringen ersätter dock ovanstående skadehändelser:

- Skada som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Vägverket ansvarar för.

Aktsamhetskrav

- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort.
- Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 100%. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Självrisker vid flera skador

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera delar i försäkringen eller från andra privata sakförsäkringar i Trygg-Hansa, till exempel hemförsäkring, behöver du bara betala en självrisk, den högsta. Om trafikförsäkringen gäller med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk.

B.3 Brandförsäkring

Vad får du ersättning för

Det här	Men inte det här
Skada på grund av <ul style="list-style-type: none"> • brand, det vill säga eld som kommit lös • blixtnedslag • explosion • kortslutning i kablar och ledningar och direkta följskador på strömförbrukare. 	Skada på grund av <ul style="list-style-type: none"> • skada på elektrisk motor, styrdon eller strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa • köld, väta eller korrosion • vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen. Skada på ljuddämpare, däck eller slangar som orsakats av brand eller explosion. Skada i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen.

Aktsamhetskrav

- Anordning som används för att ge starthjälp till, underhållsladda, värma eller torka fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Starkströmsanordning som används i fordonet ska vara provad och godkänd. Fabrikantens anvisningar ska följas.

- Elektriska ledningar, kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning av ersättningen finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

B.4 Glasruteförsäkring

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
Genombruten, spräckt eller krossad <ul style="list-style-type: none"> • vindruta • sidoruta • bakruta.	Skada på sollucka, lyktglas, glastak med mera. Skador till följd av att fordonet <ul style="list-style-type: none"> • kolliderat • vält • kört av vägen.

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev. Om vindrutan repareras i stället för att bytas är självrisken 100 kronor/stenskott.

B.5 Stöldförsäkring

Ägaren ska styrka innehavet av stulen egendom, lämpligen med ursprungskvitto eller originalgarantibevis. Tillverkningsnummer bör vara angivet och egendomen märkt med personnummer.

Begränsningar

Vid stöld, tillgrepp, rån eller försök till sådant brott ersätts eftermonterad ljud- och bildutrustning med högst 15 000 kronor. Fabriksmonterad ljud- och bildutrustning ersätts utan beloppsbegränsningar.

Definition

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad utrustning som återger ljud och bild och som är konstruerad för att endast användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning och spelkonsoler. Tillbehör och utrustning som även kan användas utanför fordonet ersätts inte, exempelvis cd- och dvd-skivor, spel och bärbar handdator med navigationsutrustning.

Fabriksmonterad ljud- och bildutrustning

Med fabriksmonterad utrustning menar vi bilmärkesunik i bilen integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Fast monterad

Utrustningen ska vara fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • stöld • tillgrepp av fordon • rån • försök till stöld, tillgrepp eller rån • uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan. <p>Vid förlust av fordon tillämpas en handläggnings-tid på 30 dagar från det att du gjort polisanmä-lan och anmält skadan till Trygg-Hansa, om fordonet inte kommit tillrätta innan dess.</p> <p>Skada på bilstereo med stöldkassett eller på avtagbar frontpanel eller bildskärm till bland annat navigationsutrustning genom plötslig och oförutsedd händelse när den är medtagen.</p>	<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillgrepp, rån eller försök till sådant brott, som utförts av någon som tillhör ditt hushåll. • Olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri. <p>Stöld av mobiltelefon, ej fast monterad ljud- och bildutrustning, samt tillbehör till ljud- och bildutrustningen som kan användas utanför fordonet exempelvis cd- och dvd-skivor.</p>

Förklaring

Stöld

När någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

När någon utan lov tar ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

När någon som med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara för dig, tar din egendom.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas till-baka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Olovligt förfogande

När någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande

När någon utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Bedrägeri

När någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Aktsamhetskrav

Låskrav

Personbil, lätt lastbil och husbil ska vara låst med tändningslås.

Förvaring av nycklar, nyckelkort eller liknande

När du lämnar fordonet ska nyckeln vara urtagen. Nyckeln till låset får inte förvaras eller gömmas i eller i närheten av fordonet och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt. Nycklarna får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

Utrustning till fordonet

Utrustning i fordonet ska vara inlåst i fordonet. Utrustning på fordonet ska vara fast monterad.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning

Avmonterad fordonsdel eller utrustning som inte ersatts av annan ska vara inlåst i fordonet eller förvaras inlåst i utrymme som endast du eller din familj disponerar, till exempel din bostad, garage, vind- eller källarförråd. Delar du till exempel garage med din granne är det inte att betrakta som utrymme som endast du disponerar.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Godkänd spårsändare - ingen stölds självrisk

Är stöldskyddet låst, enligt Aktsamhetskrav- Låskrav, vid stöld, tillgrepp av fordonet eller försök till sådant brott gäller stöldförsäkringen utan självrisk om fordonet var utrustad med spårsändare som är satt i funktion och godkänd av Trygg-Hansa.

Sänkt självrisk gäller inte om din försäkring gäller med Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning. Se avsnitt C, Särskilda villkor.

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

B.6 Maskin och elektronikförsäkring

Vad försäkringen gäller för

Bilen får vara högst 8 år gammal räknat från första registreringen och körd högst 15 000 mil. Ägaren ska styrka bilens ålder och antalet körda mil.

Kan det inte visas vilken dag skadan uppstod, anses händelsen ha inträffat den dag anmälan kommit till oss.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som ska ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-Garanti), eller annat åtagande.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada som påverkat bilens funktion och berört följande komponenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motor • grenrör • turbo/överladdningsaggregat med styrsystem • laddluftkylare • klimatanläggning • tändsystem inkl. styr- och reglerkomponenter • kylsystem för motor och växellåda • värmeelement • startmotor • generator • bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess styrdon • kraftöverföring • bromsservo • styrservoväxel inklusive. pump • styrelektronik för aktivt chassi-stabiliserings- samt antisladd-/spinnsystem (inte fjädrar) • system för avgasrening (inte ljuddämpare och avgasrör) • airbag och styrenheter till denna • komfortstyrdon (exempelvis styrenhet till stol, fönster och centrallås) samt motorer till dessa • kombinationsinstrument (exempelvis hastighetsmätare) • fabriksmonterade elektroniska system för kollisionvarning, säkerhet, kommunikation, information, data, navigering samt multimedia. • torkarmotor och reglage (inte länkage) för vind- och bakruta samt regnsensorer. Går rutan sönder vid reparation av regnsensor ersätts inte rutan. • säkerhetsbälten • parkeringsbromssystemets elektronik • fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare • sätesvärmare • parkeringshjälp <p>Kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.</p>	<p>Skada som orsakats av</p> <ul style="list-style-type: none"> • köld, väta eller korrosion • förorenat bränsle. <p>Skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> • bränsleledningar, filter och bränsletank • lamellbelägg och följskador av detta • bromssystemets huvud- och hjulcylindrar • fjädringssystem • hjullager • batteri • batteri för drivning av el och hybridbilar • ljuddämpare och avgasrör • lyktglas • fordonet som beror på fabriktions- eller materialfel <p>Vagn-, brand-, drulle- eller stölskada som kan ersättas genom respektive försäkringsmoment. Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, där skadan inte ersätts av försäkringen.</p>

Aktsamhetskrav

- Bilen får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis köra fast varningslampa tänts.
- Fabrikantens anvisningar om skötsel och service ska, sen första registreringsdag, alltid ha följts. Service och reparation ska vara fackmannamässigt utförd.
- Fordonets typutförande får inte ändras utan ombesiktning (exempelvis trimning).

Garanti för begagnade delar

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras, lämnar Trygg-Hansa garanti motsvarande sedvanlig garanti från branschverkstad. Garantin gäller under 6 månader men i högst 1 000 körda mil.

Garantifall måste genast anmälas till oss. Vi förbehåller oss rätten att besiktiga bilen före reparation.

Om aktsamhetskravet inte följs

Ersättning minskas, normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Självrisk

Bilen har körts högst 4 000 mil	1 500 kronor
Bilen har körts högst 15 000 mil	25 % av skadekostnad, lägst 1 500 kronor

B.7 Drulleförsäkring

Vad gäller försäkringen för

Personbil.

Högsta ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet för skada är begränsat till högst 50 000 kronor.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • Skada som orsakas av plötslig och oförutsedd händelse. • Förlust av biltillbehör, enligt Försäkrad egendom punkt 2, 3 och 4, som orsakas av plötslig och oförutsedd händelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skada som orsakas av djur. • Händelse som omfattas av Trygg-Hansas försäkringsvillkor för brand, glas, stöld, maskin, räddning och vagnskada eller bilens vagnskadegaranti. • Skada som orsakas av köld, väta, korrosion och frätning. • Komponenter som undantagits i maskinskadevillkoret samt alla elektroniska komponenter dock undantas inte nyckeltransponder.

Förklaring

Plötslig och oförutsedd

För att omfattas av Drulleförsäkring ska en skada eller förlust ha orsakats av en händelse som både är plötslig och oförutsedd.

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage eller åldersförändring ersätts inte.

Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Aktsamhetskrav

De generella aktsamhetskraven samt aktsamhetskraven som gäller för brand-, glas-, stöld-, maskin- räddnings- och vagnskadeförsäkringen gäller även för denna försäkring.

Ersättnings och värderingsregler

Reparation eller återanskaffning ska återställa funktionen för den del som skadats eller förlorats. Exempel, när stolsklädsel skadats men inte längre tillverkas för viss bilmodell, ersätter försäkringen liknade stolklädsel. I övrigt gäller villkoren enligt D, Ersättnings- och värderingsregler.

Självrisk

Självrisk | 500 kronor

B.8 Krisförsäkring

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> Skäliga kostnader för behandling som du behöver för psykisk ohälsa till följd av att du drabbats av en skada som omfattas av fordonets försäkring..	<p>Psykisk ohälsa som är en följd av skada som:</p> <ul style="list-style-type: none"> uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

Behandlingskostnad

Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringsskyddet är begränsat till 10 behandlingstillfällen och skäliga resekostnader inom en period av 12 månader från skadetillfället. Val av terapeut/psykolog sker genom kontakt med Trygg-Hansa. Behandlingen ska ske i Sverige.

Självrisk

Självriskens framgår av ditt försäkringsbrev.

B.9 Räddningsförsäkring

Vad försäkringen avser

Försäkringen omfattar utöver det försäkrade fordonet även husvagn och släp när den är kopplad till försäkrat dragfordon.

Ersättning betalas i den mån ersättning inte kan lämnas enligt:

- lag
- särskild författning
- annan försäkring

- garanti
- räddningsabonnemang eller annat avtal.

Vad försäkringen inte gäller för

- Om händelsen inträffat vid driftstopp på grund av brist på drivmedel.

Vad du får ersättning för

Persontransport

Det här	Men inte det här
Transport, till hemort i Norden med billigaste transportmedel, av förare och passagerare när <ul style="list-style-type: none"> • fordonet skadats eller stulits • föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit.. 	Transport till hemort när <ul style="list-style-type: none"> • fordonet kan repareras inom skälig tid med hänsyn till den fortsatta resan • någon av passagerarna kan köra hem fordonet. Transport till passagerarens hemort om inte resan startade där.

Fordonstransport

Det här	Men inte det här
<p>Transport till närmaste verkstad som kan reparera fordonet när det</p> <ul style="list-style-type: none"> • stulits och kommit tillrätta • skadats • råkat ut för annat driftstopp. • stulits och kommer tillrätta efter att resan fortsatt med annat transportmedel <p>eller när</p> <ul style="list-style-type: none"> • föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlider. <p>I ovanstående fall ersätts skäliga resekostnader för hämtning av körbart fordon. Du får själv ordna hämtning av körbart fordon. Överstiger tiden för hämtning 7 timmar får du 250 kronor per dag.</p>	<p>Hämtning och transport av fordonet</p> <ul style="list-style-type: none"> • som inte i förväg godkänts av Trygg-Hansa • om kostnaden för hämtningen eller transporten överstiger fordonets marknadsvärde efter skadan. <p>Hämtning och transport till fordonets hemort när</p> <ul style="list-style-type: none"> • reparation på skadeplatsen blir billigare • någon av passagerarna kan köra hem fordonet. <p>Driftskostnader (exempelvis bränsle)</p>

Hemtransport av bagage

Har räddningsförsäkringen ersatt transport av fordon betalas även skäliga och nödvändiga kostnader av bagage i fordonet eller på släp kopplad till fordonet. Ersättning lämnas för transport till fordonets hemort i Norden eller till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Inbesparad resekostnad

När Trygg-Hansa ersätter kostnader för resa till hemorten gör vi avdrag för inbesparad resekostnad, exempelvis bränslekostnader och färjebiljetter.

Aktsamhetskrav

- Fordonet får inte användas om det har körförbud.
- Fabrikantens anvisningar för skötsel, underhåll, service och dylikt ska följas.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Självrisk

Självriskens framgång i ditt försäkringsbrev.

Vart du ska vända dig

Inom Sverige	I utlandet
Trygg-Hansa, 077-11 11 500.	SOS-International, telefon: +45 70 10 50 50 eller fax: +45 70 10 50 56.

B.10 Rättsskyddsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukar fordonet utan lov.

Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist där du själv är part,

- som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, dock inte så kallade småmål (se avsnitt Vilka tvister försäkringen inte gäller för punkt 1), och som efter prövning där kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

Försäkringen gäller även för tvist

- angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de tas upp till handläggning efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

Försäkringen gäller för skiljeförfarande i sådan tvist som kan prövas av ovan angivna domstolar och omfattar både dina egna ombudskostnader och sådana som du förpliktas utge, med undantag för ersättning till skiljemännen.

Vilka tvister försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvist som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kapitlet 3d § första stycket rättegångsbalken (småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtal med Trygg-Hansa.
- tvist där du är kärke och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599).
- tvist som har samband med äktenskapsskillnad, oavsett vad tvisten gäller och när den uppkommer, eller andra frågor som i anledning av äktenskapsskillnaden aktualiseras mellan makarna och avser uppbrytning av ekonomisk gemenskap i olika former. Undantaget gäller vid tvist mellan makarna vid äktenskapsskillnad och på motsvarande sätt vid upplösning av partnerskap och samboförhållande oberoende av om rättsförhållandet ska prövas enligt sambolagen eller annan lag.
- tvist om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.
- tvist som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller konkurslagen.
- dig, som inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.
- tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av brottslig gärning där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt avsnitten, Vilka brott försäkringen gäller för och Vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för.
- tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gäller ersättning genom trafik-, ansvars- eller olycksfallsförsäkring).
- tvist som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet.

Vilka brott försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för gärning som kan prövas som brottmål sedan du i en förundersökning delgivits misstanke för eller åtalats för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

Ombud

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Försäkringsförbundets prövningsförfarande för prövning av ombuds lämplighet. Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

Vilka kostnader som försäkringen ersätter

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med nödvändiga och skäliga kostnader.
- nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits dig, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande.
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala motpart, under förutsättning att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp, än det du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten eller brottmålet samt bifoga dom eller förlikningsavtal.
- rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som du dömts till i och med återkallelsen.

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott enligt ovan.
- försäkrads eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor och uppehälle, eller andra omkostnader.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- ersättning till skiljemän.
- grundas tvistigt anspråk som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.
- merkostnader som uppkommer genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.
- merkostnader som uppstår på grund av att du anlitar ombud utanför den ort där du bor eller den ort där saken ska prövas.

När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

Du kan få rättsskydd om försäkringen var gällande när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättskydd i tvist med Trygg-Hansa angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att Trygg-Hansa inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos Trygg-Hansa vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot Trygg-Hansa inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se Var försäkringen gäller.

Särskild självrisk och högsta ersättningsbelopp

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev.

Högsta ersättningsbelopp vid en tvist är tre prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gäller när tvisten uppkommer, inklusive moms.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist,

- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter - även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Då flera tvister/mål räknas som en tvist gäller det prisbasbelopp som var aktuellt då första tvisten uppkom.

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

B.II Självriskförmån

Vad försäkringen gäller för

- Personbil eller lätt lastbil som har gällande vagnskadegaranti.

Vad försäkringen ersätter

Det här	Men inte det här
3 000 kronor (2 400 kronor + moms) av din vagnskadegarantisjälvrisk vid ersättningsbar vagnskada.	Mervärdesskatt, för den del du kan göra avdrag för, om du är redovisningsskyldig för sådan.

B.12 Vagnskadeförsäkring

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafikolycka • annan yttre olyckshändelse • skadegörelse av annan person. <p>Skada på fordonet när det transporteras på annat transportmedel.</p> <p>Skada på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller snöplogning.</p>	<p>Skada på anordning för vägarbete eller snöplogning som är monterad på fordonet.</p> <p>Skada som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakar skada på bilklädseln.</p> <p>Vid skada på fordonsdel som orsakats av</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstruktionsfel • fabriktionsfel • materialfel. <p>Vid skada som orsakats genom</p> <ul style="list-style-type: none"> • rost • frätning • köld • väta • fukt. <p>Vid skada som består av slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.</p> <p>Vid skada som är ersättningsbar enligt brand- eller stöldvillkoren.</p>

Aktsamhetskrav

- Fordonet får inte användas när det har körförbud.
- Last i och på fordonet ska stuvas och emballeras med omsorg och varsamhet.
- Fordonets maximala dragvikt får inte överskridas.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbrev

Utöver den ordinarie självrisk på vagnskadeförsäkringen, för personbil och lätt lastbil, gäller en ungdomssjälvrisk på 1 000 kronor om föraren var under 24 år när skadan inträffade. Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en ungdomssjälvrisk.

C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

C.I Hyrbilsförsäkring

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil. Det krävs också att fordonet har gällande halv- eller helförsäkring hos Trygg-Hansa.

Hyrbil i Sverige

Du kan få hyrbil vid färd inom Sverige när din bil eller lätt lastbil inte kan användas i samband med ersättningsbar:

- brandskada
- glsruteskada
- stöldskada
- maskinskada (även om maskinskadeförsäkring saknas).
- vagnskada (även om vagnskadeförsäkring saknas).

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • 75% av dygns- och kilometerkostnaden, storleksmässigt likvärdig med din egen bil (hyrbil ska beställas i samråd med oss och kostnaden faktureras på sedvanligt sätt), eller • För personbil 100 kronor/dag och för lätt lastbil 150 kronor/dag under skäligen reparationstid. <p>Du kan växla mellan hyrbil och kontantersättning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Merkostnader för hyrbil som är dyrare än en hyrbil av samma eller storleksmässigt likvärdig bil som din egen, eller för att du inte följer våra anvisningar. • Kostnader för självriskreducering och självriskeliminering, drivmedel, färjetransporter och liknande. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för extra dagar på grund av dröjsmål eller annan försumelse av dig. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller hade inträtt eller meddelat körförbud. • Stilleståndsersättning och/eller inkomstförlust på grund av egen personskada när du får ersättning för detta genom trafikförsäkring. Skulle kontantersättningen vara högre än ersättningen från trafikförsäkring får du mellanskillnaden. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för längre tid än vad som är skäligt för att reparera ditt fordon eller skaffa annat fordon som är likvärdigt med ditt eget. • Kostnader för specialutrustning som exempelvis dragkrok eller automatlåda.

Vad du får betala

25% av dygns- och kilometerkostnaden.

Hur länge du får ersättning

Du får ersättning för hyrbil eller kontantersättning under skäligen reparationstid, dock högst i 65 dagar.

Vilket hyrbilsföretag du ska anlita

Kontakta alltid oss innan du hyr bil, så anvisar vi uthyrare i Sverige.

Hyrbil i utlandet

Du kan få hyrbil vid färd i utlandet när din bil inte kan repareras på grund av ersättningsbar:

- brandskada
- glastruteskada
- stöldskada
- maskinskada (även om maskinskadeförsäkring saknas).
- vagnskada (även om vagnskadeförsäkring saknas).

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Försäkringen gäller vid</p> <ul style="list-style-type: none"> • utresa i Sverige • resa i utlandet eller • hemresa i Sverige <p>Försäkringen ersätter antingen,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 75% av dygns- och kilometerkostnaden för storleksmässigt likvärdig bil som din egen, om din bil inte kan repareras inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan, eller om bilen inte kommer tillrätta inom ett dygn efter polisanmälan eller; 2. för personbil – 100 kronor/dag för lätt lastbil – 150 kronor/dag <p>Du kan växla mellan hyrbil och kontantersättning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Merkostnader för hyrbil som är dyrare än en hyrbil av samma eller storleksmässigt likvärdig bil som din egen, eller för att du inte följer SOS-Internationals anvisningar. • Kostnader för självriskreducering och självriskeliminering, drivmedel, färjetransport och liknande. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för extra dagar på grund av dröjsmål eller annan försumelse av dig. • Hyrbilskostnad och/eller kontantersättning när ditt fordon vid skadetillfället var avställt eller hade inträtt eller meddelat körförbud. • Stilleståndsersättning eller inkomstförlust på grund av egen personskada när du får ersättning för detta genom trafikförsäkring. Skulle kontantersättningen vara högre än ersättningen från trafikförsäkring får du mellanskillnaden. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för längre tid än vad som är skäligt med hänsyn till den fortsatta resan, eller för att skaffa ett annat fordon som är likvärdigt med ditt eget. • Kostnader för specialutrustning som exempelvis dragkrok eller automatlåda.

Vad du får betala

25% av dygns och kilometerkostnaden.

Hur länge du får ersättning

Du får ersättning för hyrbil eller kontantersättning under skälig reparationstid, dock högst i 65 dagar.

Vilket hyrbilsföretag du ska anlita

SOS-International i Köpenhamn, tfn +45 70 10 50 50 eller fax +45 70 10 50 56, avgör vilken uthyrare du får anlita.

Hyra av bil i utlandet

- Kontakta SOS-International i Köpenhamn innan du hyr bilen.
- Se till att du kan hämta din bil efter reparation.

Går inte det, får du efter hemkomsten till Sverige bara använda hyrbilen för direkt färd till din hemort. Där ska den återlämnas till hyrbilsföretaget.

Har du behov av hyrbil efter hemkomsten måste du kontakta oss så talar vi om vilken uthyrare du ska vända dig till.

Personskada med bil i utlandet

Vad du får ersättning för

Har du fått hyrbil vid skada enligt avsnittet Hyrbil i utlandet, får du och passagerarna samma personskadeskydd under hyrestiden som vid färd med din skadade bil.

Vi betalar personskador som till följd av trafik med hyrbilen drabbar svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige.

C.2 Självris kreduceringsförsäkring

Denna tilläggsförsäkring kan tecknas för personbil eller lätt lastbil som inte har gällande vagnskadegaranti. Bilar med vagnskadegaranti har motsvarande skydd i Självrisförmån, se avsnitt B Allmänna villkor.

Kollision med djur i Sverige och utlandet

Vad du får ersättning för

Skada som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan och är ersättningsbar enligt vagnskadeförsäkringen. Ersättning lämnas även om du inte har vagnskadeförsäkring.

Vad du måste göra vid kollision

Vid skada på älg, ren, rådjur, hjort och tamdjur måste du göra anmälan till ägaren eller jakt-rättsinnehavaren. Kan denne inte anträffas ska du göra anmälan till polisen.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 3 000 kronor.

Skadegörelse av annan person i Sverige och utlandet

Vad du får ersättning för

Skada på fordonet som uppkommit genom skadegörelse av annan person och som är ersättningsbar enligt vagnskadeförsäkring. Ersättning lämnas även om du inte har vagnskadeförsäkring.

Vad som avses med annan person

Med annan person avses person som varken är du själv eller någon som är medlem av ditt hushåll.

Vad du måste göra vid skada

Du måste göra polisanmälan.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 3 000 kronor.

Vagnskada med utländsk motpart

Vad du får ersättning för

Har fordonet vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti ersätter Självrisreduceringsförsäkringen vagnskade- eller vagnskadegarantisjälvrisken,

- om du kolliderat med annat identifierat utlandsregistrerat motorfordon, och
- du inte orsakat skadan, och
- om uppkommen vagnskada är ersättningsbar enligt villkoren för vagnskadeförsäkringen

C.3 KörVidare-försäkring

Vad försäkringen inte gäller för

- Personbil och lätt lastbil som är äldre än 15 år.
- Mer än två skadetillfällen per försäkringsår.
- Skador utanför Sverige.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Dygnskostnaden inklusive 10 mil i högst 3 dygn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • fordonet drabbas av driftstopp i Sverige som är längre än två timmar, och • driftstoppet är ersättningsbart enligt räddningsvillkoret, se avsnitt B Räddningsförsäkring. <p>Räddningssjälvrisk, upp till 1 500 kronor, avseende kostnader för bärgning eller reparation på plats (exklusive reservdelar).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kostnader för självriskreducering och självriskeliminering, drivmedel och liknande. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller hade inträtt eller meddelat körförbud.

Hur länge får du ersättning?

Du får ersättning för hyrbil i högst tre dygn.

Vilket hyrbilsföretag ska du anlita

Innan du hyr bil ska du kontakta oss på 077-11 11 511, öppet dygnet runt.

Finns inte hyrbil att tillgå hos de uthyrare som vi anvisat till får du 500 kronor istället.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

C.4 RehabTrafik

I RehabTrafik ingår rehabiliteringshjälp, privat medicinsk vård och ersättning för medicinsk invaliditet.

Vilka fordon försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil.

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för förare och passagerare i fordon som är svenska medborgare eller som är bosatta och folkbokförda i Sverige. När vi i villkoret skriver du och dig menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

Vad försäkringen gäller för

Det här	Men inte det här
<p>Olycksfall som drabbar dig till följd av trafik med försäkrat fordon.</p> <p>Olycksfall, det vill säga kroppsskada som drabbat dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse, ett utifrån kommande våld mot kroppen till följd av trafik med försäkrat fordon.</p>	<p>Försämring av hälsotillståndet om denna försämring enligt medicinsk erfarenhet sannolikt skulle ha inträtt även om olycksfallet inte inträffat.</p>

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk

Rehabiliteringshjälp och privat medicinsk vård

Förklaring

Privat medicinsk vård

Vårdinsats som inte till någon del är offentligt finansierad.

Arbete

Ditt vanliga förvärvsarbete eller motsvarande sysselsättning, exempelvis studier.

Familj

Med familj menar vi make/maka/sambo/registrerad partner, förälder, barn och syskon som bor på samma adress som du.

När du får ersättning

Olycksfall som drabbar dig till följd av trafik med försäkrat fordon och,

- du har varit helt eller delvis arbetsförmögen i mer än 30 dagar, eller
- du är i arbete men har medicinska besvär och behov av rehabilitering.

Begränsningar

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 150 000 kronor per person

Hur länge du kan få ersättning

Ersättningstiden för Rehabiliteringshjälp och privat medicinsk vård är begränsad till högst ett år från skadedagen

När ska skadan anmälas

Du måste anmäla skadan så fort som möjligt, dock senast inom tre månader från det att olycksfallet inträffade, om inte synnerliga medicinska skäl förhindrar det.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p><i>Rehabiliteringshjälp</i></p> <p>Du får tillgång till en Rehabiliteringsledare som vägleder och stödjer dig till exempel i kontakten med vårdgivare, arbetsgivare alternativt arbetsförmedling och försäkringskassa.</p> <p><i>Åtgärdsplan</i></p> <p>Rehabiliteringsledaren tar vid behov fram en åtgärdsplan individuellt anpassad för dig. Planen ska syfta till återgång i arbete, arbetsförhet eller motsvarande. Åtgärdsplanen ska godkännas av Trygg-Hansa.</p> <p><i>Privat medicinsk vård</i></p> <p>Ersättning för nödvändiga och skäligen kostnader för privat finansierad läkar- och sjukhusvård i Sverige, om väntetiden inom den offentligt finansierade vården gör att behandling inte kan påbörjas inom 45 dagar från det att remiss utfärdats.</p> <p>Dessutom ersätts behandlingarkostnader upp till 10 behandlingstillfällen, totalt högst 10 timmar, hos exempelvis psykolog eller sjukgymnast när behandlingen sker enligt remiss/intyg av läkare. Även här krävs att behandling inom den offentligt finansierade vården inte kan påbörjas inom 45 dagar från det att remiss utfärdats.</p> <p>Åtgärderna ska framgå av åtgärdsplanen.</p> <p><i>Resekostnader i samband med ordinerad behandling</i></p> <p>Nödvändiga och skäligen resekostnader som överstiger 500 kronor till följd av privat medicinsk vård som anges i åtgärdsplanen.</p> <p>Resekostnader för en medföljande om behov finns och framgår av åtgärdsplanen.</p> <p><i>Krisstöd för din familj</i></p> <p>Nödvändiga och skäligen kostnader för krisstöd hos psykolog eller motsvarande för din familj till följd av olycksfallet.</p> <p>Åtgärderna ska framgå av åtgärdsplanen</p>	<p>Försäkringen ersätter inte kostnader</p> <ul style="list-style-type: none"> • som ersätts av annan enligt särskild lag eller författning, internationell konvention, kollektivavtal eller annat ersättningsinstitut. • som inte finns med i åtgärdsplanen.

Medicinsk invaliditet

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för medicinsk invaliditet är 600 000 kronor /person.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Medicinsk invaliditet</p> <p>Medicinsk invaliditet är den fysiska eller psykiska funktionsnedsättning, som fastställs oberoende av den försäkrades yrke, arbetsförhållanden eller fritidsintressen.</p> <p>Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas även vanprydande ärr, bestående värk eller förlust av inre organ och sinnesfunktion.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förlust av arbetsförmåga (ekonomisk invaliditet). • Funktionsnedsättning som inte objektivt kan fastställas

Hur invaliditetsgraden bestäms

Fastställande av den medicinska invaliditetsgraden sker med ledning av vid varje utbetalningstillfälle gällande branschgemensamma tabellverk.

Ersättningens storlek

Ersättning utbetalas med så stor del av försäkringsbeloppet som motsvarar den medicinska invaliditetsgraden. Var funktionsförmågan redan tidigare nedsatt frånräknas den medicinska invaliditetsgraden för denna nedsättning. Kan funktionsförmågan förbättras genom användning av protes, bestäms invaliditetsgraden med beaktande även av protesfunktionen. Fastställande sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt.

Rätten till ersättning

Rätt till invaliditetsersättning inträder när olycksfalletn medfört bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Med stationärt menas att tillståndet varken ändras till det bättre eller sämre.

Vid medicinsk invaliditet inträder rätt till invaliditetsersättning i regel tidigast tolv månader efter det att olycksfallsskadan inträffade.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställelsen kan dock uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Kan, när invaliditetstillstånd inträtt, den definitiva medicinska invaliditetsgraden inte fastställas, kan förskott utbetalas på begäran av den försäkrade. Detta ska då högst svara mot den medicinska invaliditet som kan säkerställas. Vid slutlig invaliditetsbedömning utbetalas belopp motsvarande höjningen av ersättningsgraden. Ersättningen utbetalas till den försäkrade.

Inträffar dödsfall innan rätt till invaliditetsersättning inträtt, utbetalas inte invaliditetsersättning. I annat fall utbetalas det belopp som svarar mot den säkerställda, definitiva medicinska invaliditet som beräknas ha förelegat vid dödsfallet.

Din rätt till omprövning

Omprövning av invaliditetsbedömningen kan ske om väsentlig och bestående ändring inträtt i de förhållanden som legat till grund för bedömningen. En preskriptionstid av tio år från skadedagen gäller.

D. SÄRSKILDA VILLKOR

D.I Avställning

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för:

- personbil
- lätt lastbil

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada som kan ersättas via</p> <ul style="list-style-type: none"> • brandförsäkring • glasförsäkring • stöldförsäkring • rättskyddsförsäkring <p>Om fordonet var helförsäkrat vid avställningen ersätts även skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • skadegörelse • annan yttre olyckshändelse 	<p>Skada när fordonet brukas.</p> <p>Skada på grund av trafikolycka.</p> <p>Skada som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakar skada på bilklädsel.</p>

När försäkringen gäller

När fordonet är registrerat som avställt i Vägtrafikregistret och är taget ur drift.

Var försäkringen gäller

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

Vad försäkringen omfattar

Försäkringens omfattning framgår av ditt försäkringsbrev.

D.2 Särskilt stöldskydd – larm

Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver ordinarie stöldskydd vara försett med ett av Trygg-Hansa godkänt larm som också är satt i funktion.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättning minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

D.3 Särskilt stöldskydd – elektroniskt stöldskydd

Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver ordinarie stöldskydd vara försett med ett av Trygg-Hansa godkänt elektroniskt stöldskydd (immobiliser) som också är satt i funktion.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättning minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

D.4 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med en av Trygg-Hansa godkänd spårsändarutrustning som också är satt i funktion.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättning minskas, normalt med 25%. Regler om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

E. ERSÄTTNING OCH VÄRDERING

E.1 Ersättnings- och värderingsregler

Vad vi ersätter

Du får ersättning för direkta ekonomiska förluster. Detta medför att ålder och slitage påverkar ersättningen.

Som direkt ekonomisk förlust betraktas inte

- affektionsvärde som gått förlorat
- förlorad arbetsförtjänst i samband med egendomsskada
- besvär och olägenheter som kan uppstå, till exempel att du måste använda kollektiva trafikmedel istället för det egna fordonet
- värdet av eget arbete nedlagt efter skadan om inte annat avtalats
- värdet av eget arbete som du nedlagt på ditt eget fordon, till exempel egenhändigt utförda reparationer.

Vad som inte ersätts

- Slitage och normal förbrukning.
- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.
- Merkostnad till följd av att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe.
- Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet. Vi betalar kostnad för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till dessa.
- Eventuell värdeminskning efter reparation av skada.
- Merkostnad på grund av:
  - reparation på övertid

- frakt av reservdelar på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, såvida inte vi i förväg lämnat särskilt godkännande.
- Normalt slitage när fordonet använts vid stöld eller tillgrepp.
- Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas, såvida vi inte särskilt åtagit oss det i försäkringsavtalet.
- Mervärdesskatt, när du eller ägaren är redovisningsskyldig för sådan, för den del du eller ägaren kan göra avdrag för.
- Kostnad för telefonsamtal och porto i skadereglering.

Hur vi ersätter

Trygg-Hansa avgör på vilket sätt du ska få ersättning:

- reparation
- kontant ersättning
- återanskaffning, det vill säga inköp av likadant eller närmast motsvarande egendom.

Vid återanskaffning eller reparation avgör vi också var inköp respektive reparation ska göras. Vi avgör även vilken reparationsmetod som ska tillämpas. Reparationen ska vara fackmannamässigt utförd och till skäligen kostnad. Vid bilhyra och bärgning avgör vi vilken leverantör som ska anlitas.

Viktigt

Vid reparation har vi rätt att företräda dig som ombud hos den som utför reparationen, men det är du som är beställare hos verkstaden. Detta för att konsumenttjänstlagens bestämmelser avseende bland annat reklamation ska gälla för dig. Det är alltså upp till dig att godkänna eller reklamera utfört arbete.

Du ska alltid kontakta oss innan reparation, bärgning, återanskaffning och bilhyra. Om så inte sker begränsas Trygg-Hansas ersättningskyldighet till vad det skulle ha kostat om du anlitat vår avtalade leverantör.

Äganderätten till ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Bärgning och hämtning

Om skada är ersättningsbar, betalar vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera.

Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp betalar vi dina skäligena kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet.

Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

Hur fordonet och utrustningen värderas

Kontantersättning grundas på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan, marknadsvärdet. Detta gäller även utrustning om inget annat sägs.

Vid reparation ska om möjligt skadade delar bytas mot likvärdiga begagnade delar. Samma regel gäller för skadad utrustning.

Nyvärdesersättning för personbil

Med nyvärdesersättning menas att det skadade fordonet ersätts med nytt fordon av samma eller likvärdig:

- tillverkning (fabrikat)
- typ
- årsmodell.

Skadad personbil – inte begagnad bil som direktimporterats – såld av svensk generalagent, vilken tillverkats seriemässigt och är i seriemässigt utförande, ersätts med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens "på-gatan-pris". Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning att

- skadan inträffat inom ett år efter det att bilen registrerades första gången, och du ägt bilen oavbrutet under denna tid (den tid bilen varit förregistrerad hos bilhandlare räknas inte)
- bilen körts högst 2 000 mil

- skäligen reparationskostnad för bilen och den utrustning som hör till bilens "på-gatan-pris" beräknas överstiga 50% av "på-gatan-priset" när skadan inträffade. Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden, gör vi beräkningen efter senast kända cirkapris inklusive moms och annan varuskatt för ny bil.

Om det finns särskilda skäl, har vi rätt att betala dig ett belopp som motsvarar vad vi skulle fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Egendom värderas till vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället, det vill säga marknadsvärde. Kan inte marknadsvärdet fastställas, exempelvis på grund av att egendomen saknas, tillämpas avdrag för ålder enligt schablonavdragen enligt nedan.

Ljud- och bildutrustning, batterier, fälgar med mera (avskrivning i procent)

Föremål	Ålder								
	-1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
1. Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
2. Navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
3. Bilbatteri	0	25	40	60	80	100	100	100	100
4. Batteri till elfordon	0	25	50	75	100	100	100	100	100
5. Kapell och cabriolet	0	0	0	15	30	50	60	70	80*
6. Lättmetallfälgar	0	15	15	15	30	50	60	70	80

* = om det är funktionsdugligt

Däck (avskrivning i procent)

Körda mil	Standarddäck	Högfartsdäck med början från H (H,V,W,Y,Z)
–500	0	10
501–1000	10	20
1001–1500	20	30
1501–2000	30	40
2001–2500	40	50
2501–3000	50	60
3001–4000	60	100
4001–5000	70	100
5001–6000	80	100
6001–*	90	100

* eller mer än 5 år gamla

Vinterdäck (avskrivning i procent)

Föremål	Antal använda säsonger				
	1	2	3	4	5–
Vinterdäck	20	30	40	60	80*

* Om däcken är funktionsdugliga och har godkänt mönster.

F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING

F.1 Hur din premie bestäms

Det är en rad omständigheter som påverkar sannolikheten för att du och ditt fordon ska råka ut för skador. Dessa omständigheter bestämmer priset på din försäkring och de viktingaste framgår även på ditt försäkringsbrev.

Viktigt!

Om du har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades gäller vad som sägs i Reglerna om nedsättning i avsnitt G, Försäkringsregler.

Var du bor

Det är skillnad mellan riskerna för skador i olika delar av landet, till exempel mellan stora städer och glesbygd. Därför har den ort där du är bosatt betydelse för premienivån.

Landet är indelat i premieområden efter de riskförhållanden som råder.

Premieområdet bestäms av var du är eller borde vara folkbokförd (i regel den fasta bostadsadressen).

Ändras den adress som finns i försäkringsbrevet och som bestämmer premieområdet får vi automatiskt uppgift om det från DAFA/SPAR. Om den adress som DAFA/SPAR har (din mantalsskrivningsadress) inte stämmer måste du själv anmäla detta till oss.

Hur mycket du kör

Tror du att du kommer att köra längre än du uppgivit, ska du genast anmäla det till oss. Annars riskerar du minskad ersättning vid eventuell skada. Reglerna om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Har du anmält för lång körsträcka, betalar vi tillbaka den del av premien, som du betalt för mycket. Du ska begära återbetalning inom sex månader efter försäkringsårets slut.

Vi har rätt att begära uppgifter om:

- antal körda mil
- vägmätarställning
- beräknad körsträcka.

Lämnar du inte begärda uppgifter, har vi rätt att höja din körsträcka.

Vilket fordon du har

Fabrikat, typ och årsmodell på ditt fordon påverkar också premien eftersom kostnaderna för skador varierar med dessa faktorer.

Vem du är

Ålder är en annan faktor som i varierande utsträckning påverkar risken för att du ska drabbas av skada.

Trafikbonus

Premien för din trafikförsäkring påverkas också på vilken bonusklass du placeras i.

Det finns 9 bonusklasser. För att placeras i högsta bonusklass krävs att du har haft körkort för aktuell fordonsklass i 15 år.

När du förlorar trafikbonus

Vid varje skada som leder till utbetalning från trafikförsäkringen sänks den bonusklass du hade vid skadetillfället med 2 klasser per skadetillfälle från och med nästa försäkringsår.

Undantag

Bonusklassen sänks inte om:

- enbart ren eller hund skadats
- skadan hände när fordonet var stulet eller tillgripet
- skadan hände när polisman eller annan behörig besiktigade fordonet eller
- du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon är ensam vållande till skadan.

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

G.1 Försäkringsregler

När vi skriver du och dig menar vi den som ingått avtal om försäkring med Trygg-Hansa, det vill säga försäkringstagare. Med uttrycket försäkrad menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

G.2 Avtalet

Försäkringstid och ansvarstid

Försäkringstiden är den tid för vilken försäkringsavtalet träffas. Försäkringstiden framgår av försäkringsbrevet. Saknas utredning om när avtalet har träffats, ska det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då Trygg-Hansa tog emot ansökan om försäkring. Försäkring gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder Trygg-Hansas ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit

Trygg-Hansa tillhanda. Du anses ha betalt premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premie till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Trygg-Hansa ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar Trygg-Hansa endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i Trygg-Hansa.

Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång om

- försäkringen har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt, eller
- du har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har du inte meddelat Trygg-Hansa att försäkringsbehovet upphört behåller Trygg-Hansa den erlagda premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

Din rätt att säga upp försäkringen

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Du får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång om,

- Trygg-Hansa väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet,
- försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- Trygg-Hansa har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringstiden,
- försäkringen har förnyats enligt avsnittet Förnyelse av försäkring och du ännu inte betalat premie för den nya premieperioden,
- det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringförhållandet, eller
- i samband med skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då Trygg-Hansa tog emot uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med viss dag i framtiden.

Om du, efter förnyelse enligt avsnittet Förnyelse av försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Trygg-Hansas rätt att säga upp försäkringen

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och sändas till dig senast 1 månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om du vill ha försäkringen förnyad. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om du eller de försäkringen gäller för; grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot Trygg-Hansa eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det att Trygg-Hansa skickade den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att Trygg-Hansa fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Tvist om rätten att behålla en försäkring

Har Trygg-Hansa vägrat att förnya försäkringen ska talan väckas inom 6 månader från det att Trygg-Hansa avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad du ska göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten till att föra talan förlorad.

Ändring av försäkringsvillkoren

Vill Trygg-Hansa ändra försäkringen i samband med en förnyelse ska bolaget skriftligen ange ändringen senast i samband med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som Trygg-Hansa angivit.

På begäran av Trygg-Hansa kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden om det finns synnerliga skäl för ändringen. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i avsnittet Trygg-Hansas rätt att säga upp försäkringen.

G.3 Premie

När ska premien betalas

Första premien för försäkringen ska betalas senast 14 dagar efter den dag då Trygg-Hansa avsänt krav på premie till dig. Detta gäller inte om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod ska betalas senast 1 månad från den dag då Trygg-Hansa avsände krav på premien till dig. Om premieperioden är högst 1 månad, ska premien betalas på periodens första dag.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Betalas inte premien i rätt tid, får Trygg-Hansa säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen ska sändas till dig.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen ska innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan. Gör du sannolikt att uppsägningen har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som du inte har kunnat råda över, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter den dag då den kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får verkan senast 3 månader efter den dag då Trygg-Hansa avsände den.

Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter det att hindret fallit bort och senast 3 månader efter fristens utgång.

Premiebetalning sedan försäkring upphört

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört enligt avsnittet Uppsägning på grund av dröjsmål med premien, anses detta som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter då premien betalades. Vill Trygg-Hansa inte meddela försäkring enligt din begäran, ska en underrättelse om detta sändas till dig inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Tilläggspremie

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas senast 14 dagar från den dag då Trygg-Hansa avsände ett krav på tilläggspremien till dig.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får Trygg-Hansa räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har skickats till dig.

Betalning genom betalningsförmedlare

Du anses ha betalat premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare

Återbetalning av premie

Upphör försäkringen i förtid har Trygg-Hansa bara rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilket bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska Trygg-Hansa betala tillbaka det överskjutande beloppet. Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2§ första stycket försäkringsavtalslagen (2005:104), får Trygg-Hansa ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Påminnelseavgift

Betalas inte premien i rätt tid är du skyldig att betala en påminnelseavgift.

Särskild bestämmelse för trafik-, halv- och helförsäkringspremie

---

Trygg-Hansa har rätt att till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie för trafikförsäkring och halv- och helförsäkring.

G.4 Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar

I detta försäkringsavtal avses med aktsamhetskrav detsamma som i försäkringsavtalagen (2005:104) benämns som säkerhetsföreskrift

Upplyningsplikt

Du är skyldig att på Trygg-Hansas begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om du begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på Trygg-Hansas frågor.

Om du inser att Trygg-Hansa tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om du vid fullgörandet av din upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och Trygg-Hansa är fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har du annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för Trygg-Hansas bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. Se vidare avsnittet Nedläggning av försäkringsersättningen.

Trafikskadeersättningen får inte sättas ned även om du vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Trygg-Hansa har dock rätt att erhålla rätt premie för risken.

Riskökning

Du är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till Trygg-Hansa samtliga ändrade förhållande som är av väsentlig betydelse för riskens bedömning.

Om du försummar att anmäla en sådan riskökning kan ersättningen från försäkringen sättas ned på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Trafikskadeersättningen får inte sättas ned även om du vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Trygg-Hansa har dock rätt att få rätt premie för risken.

Framkallande av försäkringsfallet

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Då skadan framkallats genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot ett aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrift i försäkringsvillkoren, har Trygg-Hansa rätt att sätta ned försäkringsersättningen med ett skäligt belopp.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Om du inte följt aktsamhetskraven

Har den försäkrade inte följt aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift i försäkringsavtalet eller en författning som villkoret hänvisar till, kan försäkringsersättningen, såvitt angår honom, sättas ned med ett skäligt belopp. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Den försäkrades räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt Trygg-Hansa kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

De anvisningar som Trygg-Hansa lämnat ska följas. Trygg-Hansa ersätter försvarliga kostnader som du har till följd av åtgärder som avses i första stycket. Försvarliga räddningskostnader ersätts även om högsta ersättningsbeloppet enligt villkoren överskrids. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera

Om den ersättningsberättigade underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål, eller åsidosätter sin skyldighet att medverka i skadetredningen och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa, kan försäkringsersättningen sättas ned med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har Trygg-Hansa i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgivit till den skadelidande. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Oriktiga uppgifter under skaderegleringen

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgivit, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att du eller annan som begär ersättning från Trygg-Hansa blir helt utan ersättning.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Nedsättning av försäkringsersättningen

Har den försäkrade åsidosatt sina förpliktelser enligt försäkringsavtalet minskas försäkringsersättningen med ett skäligt avdrag. I vilken mån nedsättning ska ske avgörs efter vad som är skäligt med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter. Av betydelse är om åsidosättandet skett med uppsåt eller i annat fall graden av oaktsamhet. Hänsyn tas till om det föreligger förmildrande omständigheter eller om nedsättningen skulle bli oskäligt stor. Vid allvarliga brott mot dina förpliktelser kan ersättningen helt falla bort.

Vid nedsättning tas även hänsyn till hur länge förpliktelsen åsidosatts, om egendomen är stöldbegärlig, egendomens värde, placering och exponering samt om händelsen inträffat i tätort, storstad eller på landsbygd.

Har den försäkrade åsidosatt en särskild angiven aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift i villkoren, kan ersättningen sättas ned på det sätt som särskilt anges i det aktuella villkorsavsnittet.

Identifikation med den försäkrade

Med den försäkrades handlande likställs, ifall som framgår av avsnitten Framkallande av försäkringsfall, Om du inte följt aktsamhetskraven, Din räddningsplikt, Försummelse att anmäla försäkringsfall, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen eller i övrigt vid åsidosättande av aktsamhetskrav i villkoren,

- den som handlat med den försäkrades samtycke,
- den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Identifikation ska dock inte ske om det finns synnerliga skäl emot det.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av Trygg-Hansas ansvar

---

Ersättning får inte sättas ned på grund av,

- ringa oaktsamhet,
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd (se 30 kap. 6§ brottsbalken) eller som var under 12 år, eller
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid ansvarsförsäkring tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning för skada som orsakats eller förvärrats genom grov vårdslöshet eller om aktsamhetskraven inte följts eller vid brott mot räddningsplikt i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt någon författning är skyldig att ha någon ansvarsförsäkring som omfattar skada, är Trygg-Hansa skyldigt att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av dig.

G.5 Reglering av skada

Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till Trygg-Hansa utan dröjsmål. Dessutom ska den som gör anspråk på försäkringsersättning,

- vid stöld, skadegörelse eller rån, göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat,
- vid skada som inträffat under transport, anmäla skadan till transportföretaget,
- lämna specificerat krav på ersättning,
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av stulen egendom,
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa Trygg-Hansa om detta,
- på begäran av Trygg-Hansa lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan,
- på begäran av Trygg-Hansa medverka i polisens utredning av ärendet,
- på begäran sammanträffa med Trygg-Hansas personal eller uppdragstagare som bolaget anlitat, och
- i övrigt följa angivna aktsamhetskrav i villkoren.

Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som Trygg-Hansa vill utföra på exempelvis skadeplatsen, annan plats eller av fordon.

Reparation

Reparation får ske endast efter Trygg-Hansas godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska Trygg-Hansas anvisningar följas. Skadade föremål ska behållas, om inte Trygg-Hansa medger annat.

Det åligger dig såsom ägare av fordonet att efter vårt medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färdens med fordonet ska kunna fortsättas. En förutsättning för detta är att reparation sker efter samråd med Trygg-Hansa. Lämnade anvisningar ska följas.

Du ska som ägare av den försäkrade egendomen efter Trygg-Hansas medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera denna.

Påföljd

Åsidosätter den försäkrade åligganden enligt avsnitten; Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation kan ersättningen minskas eller falla bort.

Se vidare avsnitten Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen..

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

Trygg-Hansa ska betala ersättning senast 1 månad efter det att du gjort vad som angetts i avsnitten Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska Trygg-Hansa betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Trygg-Hansa ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid. Under polisutredning eller värdering enligt avsnittet Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom, betalar Trygg-Hansa endast den ränta som motsvarar Riksbankens vid varje tid gällande referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kronor.

Om den som begär ersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone visst belopp, betalar Trygg-Hansa detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

Trafikskadeersättning ska utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Dubbelförsäkring

Om samma intresse försäkrats mot samma risk hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring.

Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än vad som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Underförsäkring

Försäkringsbeloppet ska motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse enligt villkorens ersättnings- och värderingsregler. Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättningen från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

G.6 Preskription av rätt till ersättning

Den som vill göra anspråk på försäkrings- eller trafikskadeersättning måste väcka talan mot Trygg-Hansa inom 3 år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom 10 år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad. Om anspråket har framställts till Trygg-Hansa inom denna tid, är fristen enligt första meningen alltid minst 6 månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Trygg-Hansa förbehåller sig rätten att åberopa specialpreskription mot den försäkrade vid anmälan om skada på det sätt som framgår av försäkringsvillkor och försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410) oberoende av om skadereglering i någon form inleds med anledning av anmälan.

G.7 Regler i särskilda fall

Leverantörsgaranti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har den försäkrade vid köp av egendom tecknat särskild försäkring gäller din motorförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

I Sverige

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utanför Sverige

Försäkringen lämnar ersättning under förutsättning att skada inträffat genom krig eller andra ovan nämnda oroligheter inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan inträffade. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar Trygg-Hansa, genom räddningsförsäkringen, nödvändiga merutgifter för hemresa. Genom stöldförsäkringen, förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller lämnats kvar vid evakuering.

Vid skada där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Dammbrott

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med brott i damm. Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten. Undantaget i första stycket avser inte avsnittet Rättsskydd.

Trafikskadeersättning ska utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Terrorhandling

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade händelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet, gäller försäkringen inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämna befolkningen
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra en viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, och ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Force Majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärder eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Annat avtal

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande åtagande.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring gäller din motorförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska du betala 750 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som Trygg-Hansa erbjudit, betalar dock bolaget hela kostnaden.

Regressrätt

Trygg-Hansa inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån den omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

Regress ska inte ske mot den som framför det försäkrade fordonet i trafik och då orsakar skada av våda eller genom enkel vårdslöshet. Denna begränsning gäller inte regress mot den som är ansvarig för skada som ersätts genom stödförsäkringen eller orsakas i samband med rattfylleri.

I samma utsträckning som Trygg-Hansa har betalat ersättning från trafikförsäkring, har Trygg-Hansa enligt trafikskadelagen (1975:1410) rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri. Dessutom kan Trygg-Hansa enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg, samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Den försäkrade får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att Trygg-Hansas regressrätt inskränks. Om det sker har Trygg-Hansa rätt att kräva tillbaka det belopp, som motsvarar inskränkningen, av dig.

Överlåtelse av fordran

I samma utsträckning som Trygg-Hansa har utbetalt ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning från den som är ansvarig eller i annat fall betalningskyldig för skadan.

Äganderätt till ersatt egendom

Trygg-Hansa övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

Försäkringen gäller till förmån för dig och annan som omfattas av försäkringen. För trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Tillämplig lag

För försäkringsavtalet gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410). Tvist med anledning av försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol.

Gemensamt skadeanmälningssystem

Trygg-Hansa äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.

H. OM DU INTE TYCKER SOM VI

H.1 Vad du gör om du inte tycker som vi

Vänd dig först till den skadereglerare som har hand om ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande upplysningar och eventuella missförstånd kan klaras upp. Tycker du inte att du fått rättelse, vänd dig då till skadereglerarens närmaste chef. Om du efter förnyad kontakt med oss ändå inte är nöjd finns följande möjligheter att få ärendet omprövat.

Försäkringsnämnden för Trygg-Hansa

Försäkringsnämnden prövar tvistiga anspråk på grund av försäkringsavtal, vilka hänskjutits för nämndprövning på begäran av försäkrad, skadelidande som begär ersättning på grund av trafik- eller ansvarsförsäkring.

Försäkringsnämnden består av 4 ledamöter varav en sekreterare och en ordförande. Ordföranden är domare och sekreteraren är anställd i Trygg-Hansa. Övriga ledamöter är externt rekryterade och har specialistkompetens inom sitt område.

Försäkringsnämnden är förhindrad att pröva vissa typer av ärenden. Det är till exempel ärenden som bör prövas av annan nämnd och ärenden där utgången berott på bristande tilltro till den försäkrades uppgifter. Nämnden prövar inte heller ärenden där det tvistiga anspråket är högre än 1 miljon kronor.

Försäkringsnämnden förfarande sker enbart skriftligt vilket innebär att de tvistande parterna inte får delta vid sammanträdet. Nämnden meddelar skriftligen sitt beslut till den som begärt prövning. Prövningen i Försäkringsnämnden är kostnadsfri. Beslut som Försäkringsnämnden fattat är bindande för försäkringsbolaget, men naturligtvis kan den som överklagat föra ärendet vidare för prövning i annat forum. Innan du anmäler ditt ärende till Försäkringsnämnden är det viktigt att din handläggares chef eller en specialist tagit del av det aktuella ärendet.

Anmälan om nämndprövning gör du till Försäkringsnämnden genom en särskilt framtagen blankett som du hittar på vår hemsida www.trygghansa.se eller genom att ringa tel 075-243 10 31. Din begäran om prövning måste inkomma senast sex månader efter det att bolaget meddelat slutligt beslut.

Allmänna Reklamationsnämnden

Allmänna Reklamationsnämnden är ett statligt organ som prövar konsumentfrågor.

Reklamationsnämnden har bland annat en avdelning som prövar försäkringsärenden.

Dess beslut har formen av en rekommendation till försäkringsbolag och skadelidande.

Trygg-Hansa följer nämndens rekommendationer i enskilda skadefall.

Adressen till nämnden är

Allmänna Reklamationsnämnden

Box 174,

101 23 Stockholm.

www.arn.se

Trafikskadenämnden

Frågor som gäller trafikskadeersättningar för personskada prövas i denna nämnd. Nämnden

handlägger huvudsakligen frågor om ersättning vid invaliditet och dödsfall. Om den skade-

lidande begär kan nämnden också pröva ärenden som avser ersättning för personskada.

Trafikskadenämnden är en nämnd som försäkringsbolagen inrättat efter direktiv av regerin-

gen. Den ska verka för enhetlig och skälig ersättning vid personskada inom trafikförsäkring.

Allmän Domstol

Oavsett om nämndprövning skett eller inte kan kunden i de flesta fall ta upp tvisten till rätts-

lig prövning i allmän domstol. Beträffande tvister om skadans värde gäller speciella regler, se

avsnitt G Försäkringsregler, Om det blir tvist.

Du kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av

---

Konsumenternas försäkringsbyrå

Box 24215,

104 51 Stockholm

www.konsumenternasforsakringsbyra.se

I. INFORMATION OM PERSONUPPGIFTLAGEN

Alla uppgifter som du lämnat till oss behandlas i enlighet med personuppgiftslagen (PUL). Uppgifterna kan kompletteras med information från offentliga register. Ansvarig för personuppgifterna är Trygg-Hansa Försäkringsaktiebolag (org.nr. 516401-7799). Vi sparar på uppgifterna för att kunna bedöma försäkringsansökningar, administrera försäkringsavtal, utreda skadeärenden, upprätta försäkringsstatistik, bedriva produktutveckling samt genomföra marknadsföring. Nödvändiga uppgifter lämnas till samarbetspartner för exempelvis skadereglering och till andra bolag inom samma koncern. Enligt lag kan vi även behöva lämna ut uppgifter till myndigheter. Trygg-Hansa registrerar även anmälda skador i ett för försäkringsbranschens gemensamt skadeanmälningssystem (GSR). Vi sparar uppgifter om försäkringar som inte blivit beviljade och försäkringar som blivit avslutade under begränsad tid. Om du inte vill få ytterligare produkt- och tjänsteerbjudanden kan du anmäla detta till Trygg-Hansa kundservice på telefon 077-11 11 600.

Vill du få upplysning om vilka personuppgifter som vi har om dig eller begära rättelse av felaktiga uppgifter behöver vi en skriftlig begäran från dig. Ange försäkrings- eller personnummer och skriv under begäran med din namnteckning och skicka den till Trygg-Hansa, Personuppgiftsansvarig, 106 26 Stockholm.

Gemensamt skadeanmälningssystem

Trygg-Hansa äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

J. ORDLISTA

J.1 Försäkringsordlista

Med denna kortfattade försäkringsordlista vill vi på ett enkelt sätt försöka beskriva några av våra vanligaste försäkringstermer. Ordlistan gör inte anspråk på att vara absolut exakt, men vi hoppas att den ändå ska vara till hjälp för dig.

Annullation

Åtgärd för att få försäkringen att upphöra.

Avbrottsersättning

Ersättning för hyrbil eller kontantersättning som lämnas om fordonet inte kunnat användas i enlighet med åtagande från oss i Hyrbilsförsäkringen. (OBS. Ej samma sak som stilleståndsersättning).

Avi, avisering

Meddelande om vad och när du ska betala.

Avställningsförsäkring

Försäkring under avställningstiden som kan omfatta brand, stöld, glas, rättsskydd och vagnskada. Också kallad "garageförsäkring".

Bedrägeri

Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Bonus – trafikbonus

Rabattsystem knutet till trafikförsäkringen som tar hänsyn till antal år du har haft körkort för det aktuella fordonet.

Fast monterad

Utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross eller inredning så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Försäkrad

Den eller de personer som försäkringen gäller för enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsbelopp

Försäkringssumma som anger det högsta belopp som kan ersättas.

Försäkringsbrev och försäkringsvillkor

Skriftliga handlingar som du får från oss.

Dessa innehåller detaljerade bestämmelser om försäkringen och utgör tillsammans det avtal som gäller mellan dig och Trygg-Hansa.

Försäkringstagare

Den person som har träffat avtal om försäkring med Trygg-Hansa.

Försäkringstagarens eget lagliga intresse

Försäkringen ersätter skadad eller stulen egendom som omfattas av försäkringen, tillhörig försäkringstagaren där användandet eller innehavet inte strider mot gällande lagstiftning. Till exempel ersätts inte radarvarnare eller stöldgods som inte varit föremål för godtrosvärav.

Godkända lås

Lås som Stöldskyddsföreningen godkänt och som måste användas för att försäkringen ska gälla utan nedsättning. I försäkringsvillkoren framgår när vi kräver godkända lås.

Grönt kort

Internationellt försäkringsbevis.

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad ljud- och bildutrustning som är konstruerad för att användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning, spelkonsoler, tv-spel och video samt tillbehör till dessa, men inte cd-skivor, kassetband, spel och videokassetter.

Marknadsvärde

Vad det i allmänna handeln kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället.

Nedsättningsregler

Minskning av försäkringsersättningen därför att du till exempel inte följt villkorens aktsamhetskrav eller lämnat oriktiga uppgifter.

Nyvärde

Vad det skulle kosta att omedelbart före ett inträffat försäkringsfall anskaffa ny egendom, likvärdig med den skadade utan avdrag för värdeminskning på grund av ålder och bruk.

Olovligt brukande

Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Olovligt förfogande

Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Premie

Din kostnad för en försäkring för en viss tid.

Preskription

När rätten att kräva ersättning upphört, normalt efter tre år.

Prisbasbelopp

Värdesäkrat penningbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring. För 2006 är prisbasbeloppet 39 700 kr.

Regressrätt

Om vi betalat ersättning till dig kan vi under vissa förhållanden återkräva samma belopp eller del därav från skadevållaren.

Restvärde

Värdet av ett skadat föremål omedelbart efter skadehändelsen.

Självrisk

Ett i förväg fastställt belopp som du ska betala vid varje skada.

Skadereglering

Den utredning vi gör efter en skada som underlag för att fastställa

- om du har rätt till skadeersättning
- storleken av skadeersättningen, samt
- utbetalning av skadeersättning.

SOS-International

Gemensam larmcentral för de nordiska försäkringsbolagen. De hjälper till vid skada utomlands när försäkringen behöver användas.

SOS-International

Nitivej 6

DK-2000 Frederiksberg, Danmark

Tfn +45 70 10 50 50, fax +45 70 10 50 56.

Stilleståndsersättning

Trafikskadeersättning (skadestånd) som avser att täcka den kostnad som uppkommit för motparten i samband med trafikskada då fordonet inte kunnat användas.

Stöld

Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Tilläggsförsäkring

Försäkring som kompletterar försäkringens grundskydd.

Tilläggspremie

Den kostnad du betalar om till exempel en försäkrings omfattning ska utökas.

Återanskaffningsvärde

Se Nyvärde.

Trygg-Hansa Försäkrings AB (publ)

106 26 Stockholm

Säte: Stockholm

Organisationsnummer: 516401-7799

www.trygghansa.se

Vi finns på plats varje dag kl 7–21, för att svara på frågor och hjälpa dig att vara rätt försäkrad:

0771-111 600

Om du råkar ut för en skada:

0771-111 500

På vår hemsida kan du göra det mesta och lite till:

WWW.TRYGGHANSA.SE